

mit-hi ous debatuts, e si la vols fer pus delicada, en loc d'altra *comolt* mit-hi amelles», o sigui 'en lloc de l'afegit dels ous batuts posa-hi molta o pasta d'amelles'; en una altra recepta: «si vols fer limonea ab brou de gallines, fets let de metlles pelades, e mit-la a coure en una bella olla ab spècies moltes, gingebre e safrà, e molt sucre blanc, e suc de gallines, e fe-la molt bollir; e si hi vol metra millor *comollat*, pots-hi metra una ala de gallina, bé fortment picada que no-y parega» (p. 165); és evident pel conjunt de la recepta que segueix tractant-se d'unes farinetes de cosa bona picolada fins a reduir-les a consistència pastosa (*picada que no hi parega*), i llavors l'antecedent dels dos passatges de G. Serra i de l'altre del *Llibre de Cuina*, ens convencen que cal llegir *comollat* en lloc d'aquesta *ll-provocada* en el copista per la rutina de les tres *ll* immediates precedents (*gallines, bollir i millor*).¹

Spitzer, no coincideix més que la glossa de MVict. Amer, postula com a ètimon de *comoltar* un *COMMOVITARE (*ARom.* IX, 145), construcció poc convincent en si i que no s'encamina més que a la idea de 'remenar una pasta'. No es pot rebutjar decididament, però és menys hipotètic relacionar amb els ben comprovats *mòlt, mòlta, moltura*, i amb el *ll. COMMOLÈRE* usat des de Columella per a 'pulvériser'.

Esmolre ant. 'pair' en dos textos medicals del S. xv: «Item, depus menyar, si prens la pólvora d'ella, tant com una fava, e la mescles ab mel, fa bé *esmolre* lo conduyt» [el menjar] en el Màcer de París (*DBal.*) i «la força digestiva --- *esmol* e podrex la vianda», *AlcM.*² *Remoldre* [Lab. 1840]; *remòlt. Remòlta* 'subproducte o residu de la mòlta d'olives usats per fer foc': a Vilafranca del P. l'usen per a calefacció i és diferent de la pinyola (cast. *orujo*), que allí en diuen *pinjolassa* (1955); «ficat tot el dia entre la biga i les piques, entre la pila dels cofins i la tremuja, tirant llenques de *remòlta* al foc endimoniat», Puig i Ferr. (*Cercle Màgic*, 175). *Remoltar* (cf. *remoltar* a *MOURE*).

Molige f., grafiat posteriorment *moliija*: 'mòlta, acció de moldre': «no sia negú que pac res als coectors per setse [?] de vin, ajuda de carn, *molige* de blat, tall de draps ---», mall. 1391 (*BSAL* IX, 31): el paral·lel amb *ajuda* i *tall* sembla indicar que el sentit del mot és encara només el fet de moldre i no cap impost; després pel fet de parlar-ne sempre amb referència al dret que es cobrava per la mòlta veiem que el mot passa a designar aquest dret o impost.

El Notari Corso de la ciutat de Mallorca en l'any 1391 va escriure un llibre en pergamí tractant de les qüestions suscidades perquè se suprimissin els impostos de *moliija* i *sagell*. «Els pagesos, la nit del 23-viii-1391 destruïren la ciutat i per això s'accedí a la seva demanda» (*JMBover, BiEscrBal.* I, § 358); «se esdevenc en Mallorca --- que venc la riera tan poderosa --- en tant que la dita aygua muntà ten alt que endarrochà lo dit mur --- però que's diu que aquests damnatges se són seguits per diverses pals de fusta que los cobradors del siza del vi e de la *moliija* havia(n) mesos devant los dits ponts, per so que alcú no posqués passar per la dita riera e metre vin o fa-

rina per aquell loc, ans haguesen forçadament venir a certs portals de la dita ciutat», doc. mall. de 1403 (Villanueva, *Viaje Lit.* XXI, 241.5f.); «pagar *moliitjes* complides e mitjas *moliitjes*», document de Sóller de 1521 (*AlcM*); «en la escrivania del Clavari se tractan --- totes les conduccions de los drets de Mallorca, v.g. *moliitge*, collita etc», a. 1700 (*BSAL* VIII, 348a). També a Eivissa, exemple d'*AlcM*, i: «que los molins de sanc no pugan excedir de dos dobles per almut, de *moliija*, y dos dobles per barsella, al molí», civ. 1655 (*BSAL* v, 186a).

Si això vingués d'un deriv. de *ll. MOLERE*, format com a nom d'acció amb el sufix -IGO, -IGINIS, a la manera de *origo, prurigo, impetigo, -iginis* (paral·lel a *imago, vorago, indago* etc.), es concebria que la terminació originària, d'aspecte masculí, *molige*, fos causa d'una variant masculina *molig* 'mòlta', que, si no hi ha confusió, figura en un doc. solsonès de 1283 (*BCEC* 1908, 170), a citar més detalladament en l'*OnomCat.* com a patró del nom del poble de *Molig* en el Conflent.

En tot cas s'imposa rebutjar l'extravagant «explicació» d'*AlcM* per un «sufix» -itx dels NL mallorquins: però no hi ha hagut mai tal sufix, car és ben sabut que els noms com *Costitx, Castellitx* són representants mossàrabs dels locatius *COSTIS, CASTELLIS* (cosa impossible, no cal dir-ho, en ross.); *Molig*, que és una vila d'aigües, pogué tenir el valor primitiu de 'organització, conjunt, de molins' (cf. *NLL* com *Mo(l)nars, Molins de Rei* etc.). Però l'explicació per -igine topa també amb la forma ben establerta en oc. ant. *molieg* 'producte d'una mòlta de gra', en tres docs. montpellerencs del S. XIII (*PSW* v, 295), i en altres en forma llatinitzada (*mol(l)egium Du C.*), masculí coincident amb el NL ross. i amb el doc. solsonès de 1283. Oc. *ieğ/cat. ig* suposaria una base *ĒIO/ĒIA*, que si no és deguda a una contaminació, no gaire fàcil, més aviat fa pensar en una base pre-romana, tenint en compte que l'arrel *MEL/MOL* 'moldre' és comuna amb el cèltic, el balto-eslau i quasi tot l'indoeuropeu (*Pok., IEW*, 716).

Mola [origens] *ll. MOLA* 'mola de molí', conservat per totes les llengües romàniques (V. supra un ex. de Lull sobre *moldre*); «ell procurà la mort al bisbe --- per tal manera que ell féu metre una gran *mola* de pedra damunt la porta de una capella on lo bisbe acostumava quascun jorn entrar --- un jorn --- lo bisbe obrí la porta e --- la *mola* li caygué demunt lo cap --- de continent lo bisbe morí ---», S. xv, *Rec. d'Eximplis*, Ag. I, p. 73; el *DAG*. n'aporta molts testimonis, en totes les variants semàntiques, en inv. i altres textos del S. xv; «*mola* de molre farina --- la *mola* de alt o la corradora --- *mola* de fresar faves ---; lo moliner: molitor; la *mola* de mà: manuaría; *mola* que àsens fan rodar ---; *mola* de trullar olives ---», *OPou* (*ThPu.*, 216, 215); «Vergers, palaus y llotjes són boques de Vesuvi / --- / y, a raig a raig, Alcides de més a prop sent ploure / palets que servirían per rodes de *moli*, / y bromereig y tràngol darrera seu remoure ---», *Atl.* VI, 73b.